

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

TÝŽDENNÍK
MESTA
BANSKÁ
ŠTIAVNICA

1. jún 2017

číslo 21

Banská Štiavnica
800 ROKOV PRVEJ PÍSMOJNEJ ZMIENKY

ročník XXVIII

cena 0,40 €

Júnové
kultúrne
podujatia
str. 2

Vyúčtovanie
bytov
a bytových domov
str. 4

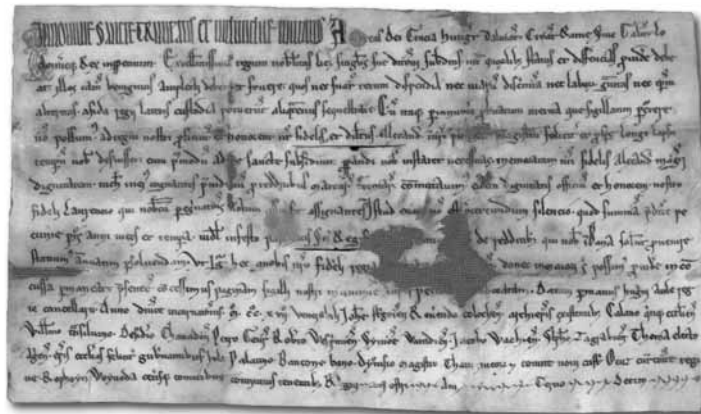

90.rokov
banského
múzejníctva
str. 7

Historické písomné pramene ako zdroje poznania dejín Banskej Štiavnice

Zdrojom retrospektívnych a súčasných informácií o Banskej Štiavnici – meste UNESCO pre všetky sféry jej vývoja od období staršieho stredoveku až po súčasnosť sú nepochybne historické pramene.

Zachovali sa v pestrej druhovej skladbe pri uložení v rôznych inštitúciách (archívy, múzeá, knižnice) na Slovensku a v zahraničí. Od prvej hodnovernej písomnej zmienky o Banskej Štiavnici z roku 1217 historické pramene vo formách listín, listov, účtov, rôznych druhov

Listina uhorského kráľa Ondreja II. z roku 1217-prvá hodnoverná písomná zmienka o Banskej Štiavnici, uvedenej v tvare Bana

FOTO ARCHÍV AUTORA

úradných kníh, dobovej tlače, máp, plánov, výkresov, súčasti písomnosti – pečatidiel a pečiatok, novodobých písomností vyhotovených v rukopisnej a strojopisnej forme, umožňujú spoznávať problematiku dejín mesta v rôznych spoločensko-ekonomických formáciách. Jednou z úloh dvoch inštitúcií pôsobiacich v Banskej Štiavnici archívov, je odborné sprístupňovanie historických prameňov. Tieto sa následne využívajú pre štúdium rôznych tém dotýkajúcich sa prakticky všetkých oblastí vývoja mesta, regiónu a tiež záberu mimo územia Slovenska. **33.str.**

Pokračovanie v rekonštrukcii prístupových ciest do Banskej Štiavnice

Dňa 24. apríla 2017 zastupiteľstvo VUC BBSK na návrh poslancov príslušného okresu schválilo kapitálové výdavky na rekonštrukciu ciest v jednotlivých okresoch.

Na základe návrhu poslankyne zastupiteľstva VUC BBSK Mgr. Nadeždy Babiakovej, primátorky mesta, ktorá osobne aj vykonala so zástupcom Banskobystrickej regionálnej správy ciest, a.s., závod

Žiar nad Hronom pánom Miroslavom Lehotským a s kolegom Dušanom Vahlandtom obhliadku priamo v teréne tým, že zhodnotili stav ciest v okrese Banská Štiavnica, ktoré sú v majetku VUC BBSK a v správe Banskobystrickej regionálnej správy ciest, a.s., bola vyčlenená z rozpočtu VUC BBSK čiastka 327 953,06 EUR. Z uvedenej sumy na základe návrhu poslankyne VUC zastupiteľstva BBSK Mgr. Nadeždy Babiakovej bude realizo-

vaná rekonštrukcia vybraných úsekov ciest II. a III. triedy v roku 2017, a to cesta II/524 (hr. okresu Levice/ Banská Štiavnica – Štampoch) celoplošná úprava v dĺžke 2,185 km vo finančnom náklade 193 553,46 EUR. Zároveň rozdiel 134 399,61 EUR navrhla poslankyňa presunúť na pokračovanie celoplošnej úpravy cesty III/2530 (Banská Štiavnica – Žarnovica – Hodruša Hámre), ktorá bude nadväzovať na vlni realizovanú celoplošnú úpravu. **4.str.**

INZERCIA

Malý beh

Trate mládeže a Cestný beh Trate mládeže

Pozývame všetkých športovcov – bežcov a priaznivcov bežeckých pretekov na Malý beh Trate mládeže, ktorý sa uskutoční dňa **2.6.2017** na futbalovom štadióne v Banskej Štiavnici so začiatkom o 14:30 hod. (prezentácia od 13:00 – 14:15 hod.) a Cestný beh Trate mládeže, ktorý sa uskutoční dňa **3.6.2017** so štartom o 10:30 hod. v Hronskej Breznici. Viac informácií na www.banskastiavnica.sk alebo henrieta.godova@banskastiavnica.sk. **MsÚ**

Vám ponúka:

- výklad osudu
- práca s energiami /odburanie stresu/
- KVANTOVANIE /návrat do pôvodného stavu/
- odstránenie prekliatky, urieknutia
- očistenie priestorov od negatívnych energií

Veštiareň u Verony
Kammerhová 15 -
DOM BERG, B. Štiavnica
Info: 0903 386 940

Donskí Kozáci:
Chváľte meno Hospodinovo

Štvrtok, 8. 6. o 19:00 hod.

Evanjelický kostol
Vstupné: 10,00 €

<http://www.kultura.banskastiavnica.sk/>

z programu
primátorky**29.5.**

- Uskutočnila sa gremiálna porada zástupcov mestských spoločností a vedúcich oddelení MsÚ.
- Redakčná rada VIO TV.
- Účasť na zasadnutí Kalvárskeho fondu.
- 30.5.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Účasť na zasadnutí k riešeniu problematiky dane za ubytovanie v meste Banská Štiavnica.
- 31.5.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Slávnostné prijatie JUDr. Ing. Petra Kúkelčíka, predsedu HBÚ, pri príležitosti významného životného jubilea.
- Uskutočnilo sa zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Banskej Štiavnici.
- 1.6.**
- Občianske obrady – sobáš.
- Pracovné stretnutie k riešeniu návrhov dopravy v meste.
- Uskutočnilo sa pracovné stretnutie s poslancom NR SR Martinom Klusom.
- 2.6.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- XXXIII. ročník Malého behu Trate mládeže.
- Oslavy Medzinárodného dňa detí.
- Uskutočnilo sa prijatie účastníkov letného stretnutia členov PBEAT – Penya Barcelonista Eslovaca dels Alts Tatrás.
- 3.6.**
- Odštartovanie - XXXI. ročníka Cestného behu Trate mládeže v Banskej Štiavnici.
- Občianske obrady – sobáše.

Andrea Benediktyová**Štiavnica, Štiavničania,**
médiá a súvzťažnosti

Je potešiteľné, že súčasnosť, či minulosť nášho mesta a jej terajších, ako aj niekdajších obyvateľov rezonovali v celoslovenských médiách.

20.5. Exštiavničanka Emília Vášáryová našla svoje miesto aj v tento deň v Rádiu Slovensko o 7:20 v pravidelnej každotýždňovej rubrike o najvýznamnejších výročiach slovenských a svetových osobností v predchádzajúcom týždni. **21.5.** v TA3 v publicistickej relácii „V politike“ od 11:00 opäť dostal priestor banskštiavnický rodák, poslanec NR SR Jaroslav Paška. **22.5.** v tento deň v roku 1899 zomrela v Banskej Štiavnici Marina – neopätovaná študentská láska Andreja Sládkoviča. Spomienka na to odznela v Rádiu Regina o 5:50. **25.5.** v Rádiu Devín od 14:05 mal veľký priestor Vladimír Beskid, kurátor výstavy Jiřího Surůvku v súvislosti s prípravou jeho vernisáže dňa 26.5. v galérii Schemnitz. V Slovenských médiách bola výrazná propagácia 20. ročníka Festivalu kumštu, remesla a zábavy v areáli Starého zámku 26.-27.5. Najprv to bolo **26.5** v Rádiu Devín o 6:35 a následne PhDr. Jozef

Labuda, CSc., riaditeľ múzea hovoril o programe podujatia v Rádiu Regina o 14:40 a ešte aj **27.5.** v Rádiu Slovensko v relácii Rádiovíkend. **28.5.** v Rádiu Slovensko najprv o 6:20 a následne aj o 15:20 bola dávaná do pozornosti nová reprezentačná obrazová publikácia Alana Hyžu „100 ľudí a ich miest“, pričom bolo zdôraznené, že veľká pozornosť je venovaná práve Banskej Štiavnici. V tento istý deň v Rádiu Slovensko najprv v Rádiožurnále o 7:00 a následne aj o 18:00 hovorila v nadväznosti na uznesenie Vlády SR zo dňa 24.5. o pripravovanej transformácii Slovenskej akadémie vied jej podpredsedníčka, banskštiavnická rodáčka RNDr. Eva Majková, CSc., ktorá má stále mimoriadne vrelý vzťah ku jej rodnému mestu. **30.5.** v tento deň bolo verejné vypočutie kandidátov na nového generálneho riaditeľa RTVS. Od 9:00 ale toto vypočutie bolo vysielané naživo aj v TA3. Aktívne v ňom vystupoval aj jediný poslanec NR SR za náš okres Miroslav Číž, člen výboru NR SR pre kultúru a médiá, na pôde ktorého prebiehalo toto 7-hodinové verejné vypočutie.

Ján Novák**Podťe na kultúru!**

Prvá polovica júna bude plná zaujímavých podujatí, ktoré by si nemali nechať ujsť ani obyvatelia Banskej Štiavnice.

Donskí kozáci vystúpia v Evanjelickom kostole už vo štvrtok 8. júna. Členmi Veľkého zboru donsých kozákov sú sólisti rôznych európskych operných domov, viacerí z nich sú aj priamymi potomkami donsých kozákov. Pravidelne sa schádzajú, pripravujú, študujú a koncertujú, pričom na Slovensku (a aj v Banskej Štiavnici) vystupujú v menšom zložení, skladajúcom sa približne z 12 umelcov. V rámci koncertu sa zamerajú na duchovné piesne, nebudú však chýbať ani iné známe melódie. Vstupenky je možné zakúpiť v Informačnom centre.

9. júna sa stretne s Petrou Polnišovou, Zuzanou Šebovou, Viktorom Horjánom, Darinom Abrahámovou a Anikó Vargovou v crazy komédii Nízkoťučný život. Toto divadelné predstavenie má za sebou úspešne

hostovanie po celom Slovensku a konečne sa dočkajú aj Štiavničania, keďže táto komédia dorazí aj na divadelné dosky Kultúrneho centra.

10. júna budeme budiť sitniarskych rytierov. Ako inak, dobrou zábavou určenou predovšetkým pre deti. Podujatie sa uskutoční pri jazere Počúvadlo a okrem divadelných predstavení, cirkusového workshopu, hier so skautmi, ukážok práce kriminalistu a dobrej zábavy s Erikom sa dospelí budú môcť prihlásiť či stretnúť s účastníkmi jednej známej televíznej reality šou.

Juraj Červenák je úspešný štiavnický spisovateľ. Na stretnutie s ním a jeho novou knihou, z ktorej bude čítať známy herec Ivo Gogál pozývame 14. júna do Libressa na Radničnom námestí.

Viac informácií o podujatiach, vstupnom a dodatočné novinky nájdete na kultura.banskastiavnica.sk, prípadne na facebookovom profile Mestská kultúra v Banskej Štiavnici.

Rastislav Marko**Pozvánka**

na podujatie Slovenského banského múzea v B.Štiavnici – Rok Márie Terézie v SBM – historické prednáškové popoludnia.

Nosnou témou prednášok bude život panovníčky Márie Terézie a Habsburgovcov, ich prínos pre Banskú Štiavnicu, banské školstvo a stredoslovenskú banskú oblasť v 18. stor. V rámci cyklu prednášok si budete môcť vypočuť prednášku: **6. júna 2017.**

Čo-to o návštevách manžela a potomkov Márie Terézie v B.Štiavnici, Mgr. Elena Kašiarová (BŠ).

Miesto konania: Prednášková miestnosť Kammerhofu (bývalá pracovňa hlavných komorských grófov) B. Štiavnica.

Čas prednášky: od 13:30.

Organizátori: SBM v B.Štiavnici v spolupráci so Slovenskou historickou spoločnosťou pri SAV.

Kontakt: Mgr. A. Matejková, PhD., tel. 045/6949422, 6949430; sbm@muzeumb.sk; archiv@muzeumb.sk.

SBM**Jazda vláčikom****po Štiavnici**

Pozývame všetky deti a rodičov na jazdu historickým vláčikom po B.Štiavnici dňa **2.6.2017**. Odchod vláčika je z Križovatky, vláčik bude ďalej pokračovať pod Drieňovú a na futbalový štadión, na ktorom sa bude konať športové podujatie Malý beh Trate mládeže a aktivity k Medzinárodnému dňu detí so začiatkom o 13:00. **Odchody vláčika:**

12:30 - autobus. zast. na Križovatke 12:45 - autobus. zast. pod Drieňovou

13:00 - futbal. štadión (vláčik bude pokračovať do centra mesta a vráti sa na Križovatku)

13:30 - autobus. zast. na Križovatke 13:45 - autobus. zast. pod Drieňovou

14:00 - futbal. štadión (vláčik bude pokračovať do centra mesta a vráti sa na Križovatku)

16:00 - futbal. štadión (vláčik bude pokračovať do centra mesta)

Vláčik bude v uvedených časoch premávať zadarmo. Upozorňujeme, že ide o skúšobnú jazdu a preto je možné, že v prípade nepredvídaných okolností je možná zmena časov odchodov.

MsÚ

Historické písomné pramene ako zdroje poznania dejín Banskej Štiavnice

Š1.str. Odborné sprístupňovacie práce obidvoch archívov so záverečnými výstupmi, archívnymi pomôckami vo forme inventárov, katalógov archívnych fondov a zbierok, je zvlášť náročné do období vzniku ČSR v roku 1918. Pri nich spracovatelia musia preukázať jazykové znalosti k porozumeniu obsahu písomností (latinčina, nemčina, maďarčina). A tiež využívať znalosti z pomocných vied historických (diplomatika, chronológia, sfragistika a ďalšie), zároveň poznať širšie dejinné súvislosti o daných obdobiach od stredoveku až po nedávnu minulosť.

Pre Banskú Štiavnicu, nepochybne významné mesto na Slovensku, vynímajúce sa mnohými prioritami, výnimočnosťou je rok 2017 zvlášť významný. V ňom si mesto pripomína 800. výročie prvej hodnovernej písomnej zmienky, teda vstupu do písaných dejín. A tiež 780. výročie od udelenia mestských výsad pre Banskú Štiavnicu, základnej právnej normy pre správu mesta, práva a povinnosti jej obyvateľov. Tieto výročia sa stávajú vhodnou príležitosťou k prezentácii významných historických prameňov ako súčasť dokumentujúcej viaceré oblasti vývoja mesta, jeho bohatú a vzácnu kultúrnu vzdelanosť.

Staršia a novšia historiografia mesta, vrátane viacerých historikov z nedávnej minulosti zo zahraničia, našla pri viacerých problematikách starších dejín mesta zhodu. Preukázalo sa, že Banská Štiavnica patrí k najstarším mestám Slovenska a v jeho rámci je najstarším banským mestom. Objavenie tej ktorej lokality po prvý raz v historickom písomnom prameni, vrátane Banskej Štiavnice, sa častokrát pokladalo a označovalo za jej vznik. To nezodpovedá skutočnosťam, ku ktorým sa dopracovali výskumami viaceré disciplíny (historiografia, montánna archeológia, geológia, filológia). Práve ich zásluhou sa podarila časová etapizácia formovania územného celku, tvoriaceho základ stredovekej Banskej Štiavnice. Dokázalo sa, že proces vzniku prebiehal už skôr ako sa Banská Štiavnica uviedla po prvý raz v historickom prameni. Udelenie výsad zavrášnilo mestotvorný proces prebiehajúci v pomerne zložitom prírodnom prostredí. Tu zohrával určite najdôležitejšiu úlohu faktor nálezov drahých kovov a ich spracovanie. Tieto podmieňovali ďalší vývoj, ale aj predchá-

Listina uhorského kráľa Štefana V. z roku 1271 obsahujúca odpis listiny kráľa Belu IV. z roku 1255 – výsady pre Banskú Bystricu, odvolávajúce sa vo veciach oslobodenia od mýta v kráľovstve na výsady Banskej Štiavnice FOTO ARCHÍV AUTORA

dzajúci s dôkazmi na nálezy viacerých pravekých kultúr. Údaje z historického prameňa z roku 1217, zachované vyhotovenia mestského a banského práva hlásiace sa do obdobia panovania Belu IV. (1235 – 1270), odkazy na výsady Banskej Štiavnice vo výsadách iných miest (Banská Bystrica, Nemecká Lupča a ďalšie), listina vydaná richtárom a radnými Banskej Štiavnice v roku 1275 a iné historické pramene dosvedčujú existenciu mesta v 13. storočí ako plnohodnotného útvaru s vlastnou správou.

Každý historický prameň zaradený podľa spôsobu svojho vyhotovenia do určitých kategórií (listina, list, úradná kniha a ďalšie) má svoju jedinečnú vypovedaciu hodnotu. Zvlášť u tých z obdobia stredoveku sa skúma ich pravosť a hodnovernosť. Tento aspekt sa dotkol samotnej problematiky Banskej Štiavnice v súvislostiach s jej prvou písomnou zmienkou o nej. V minulosti sa za ňu prijímala listina ostrihomského arcibiskupa Martiria z roku 1156 dotýkajúca sa vysvätenia kostola v Bratke v Tekovskom archidiakonáte a vytyčenia jeho majetku.

V nedávnych obdobiach výskumy preukázali, že táto listina zachovaná v odpise vznikla neskôr a vykazuje znaky sfalšovania. Vo vymenovaní hraníc majetkov kostola sa zapísal ako hraničný styčný bod Zem baníkov (terra banensium), ktorý sa často stotožňoval s územím alebo samotnou Banskou Štiavnicou a pokladal sa za prvú písomnú zmienku o nej. Odpis listiny vyhotovili až koncom

30. rokov 14. storočia. Terra banensium sa aj dnes často používa v tituloch kníh, v textoch populárno – vedeckých prác rôznej úrovne. Listinu viažúcu sa k roku 1156 nemožno pokladať za hodnovernú, ohraničenie zeme (zem baníkov) nezodpovedá stavu v roku 1156. Za prvú a hodnovernú zmienku o Banskej Štiavnicí sa považuje listina z roku 1217 vzniknutá v Uhorskej kráľovskej kancelárii, vedenej kancelárom magistrom Hugiromom za panovníka Ondreja II. (1205 – 1235) z rodu Arpádovcov. Podľa textu listiny v roku 1217 sa komes Alexander, syn Tomáša z veľmožského roku Hunt – Poznanovcov vzdal hodnosti hlavného kráľovského pivničiara. To malo súvislosť s tým, že panovník Ondrej II. ju udelil Vavrincovi, ktorý s ním išiel na križiacku výpravu do Svätej Zeme. Za vzdanie sa hodnosti komesom Alexandrom a s ňou súvisiace príjmy kráľa z Banskej Štiavnice (Bana) dostal 300 hrivien (1 hrivna cca 1/4kg). Rovnaké množstvo malo byť komesovi Alexandrovi vyplácané každý rok. Ako ukazujú poznatky z neskorších období, vyjadrenie množstva kovu v hrivnách mohlo znamenať hodnotu strieborných peňazí. Čiastka 300 hrivien, ako sa predpokladá, predstavovala príjem panovníka z ťažby kovov (urbura, 1/8 a 1/10 zo striebra a zlata). A zároveň tiež výkaz časti produkcie striebra, celkovo sa tak v Banskej Štiavnicí na základe tohto údajá odhaduje ročná produkcia striebra 2500 – 3000 hrivien. V pôvode slova baňa filológ-

via v posledných obdobiach našli pri ňom zhodu ako výrazu na označenie banského diela a potreby pomenovania banskej činnosti v domácom prostredí.

Jedným z najdiskutabilnejších tém historiografie Banskej Štiavnice okrem pôvodu mestského a banského práva bývala donedávno otázka mestských výsad (privilegií). Analýza výsad iných miest v Uhorsku dokázala, že Banskej Štiavnicí boli udelené v rokoch 1237 – 1238 pred vpádom Tatarov. Výsady sa nezachovali, zostali na ne odkazy vo výsadách už spomenutých miest. Vo výsadách pre hostí zo Stolického Belehradu (Székesfehérvár, Maďarsko) z roku 1237, sa okrem iného uviedlo, že sú oslobodení od platenia mýta v celom Uhorsku. Podľa tohto vzoru dostala výsadu v roku 1238 Trnava. Vo výsadnej listine Belu IV. z roku 1255 pre hostí z Banskej Bystrice sa udelilo oslobodenie od platenia mýta v celom Uhorsku tak, ako to mali hostia z Banskej Štiavnice. Na banskoštiavnické výsady sú odvolania (slobodná voľba farára) vo výsadách Nemeckej (Partizánskej) Lupče (1263, 1274), ďalej Lubietovej, Brezna, Smolníka, Ružomberka. Pre predpoklad udelenia výsad Banskej Štiavnice najneskôr v rokoch 1237 – 1238 naznačujú dátumy vydania výsad pre Krupinu a Zvolen, vydaných vo Zvolene počas pobytu panovníka Belu IV. v novembri 1237 a v júni 1238.

Poznanie dejín mesta od 13. storočia sa viaže na pramennú základňu archívnych dokumentov v rôznych formách. Stali sa súčasťou kultúrneho dedičstva, jedným z najdôležitejších prostriedkov poznávania minulosti a nedávnych období. Vďaka nim sa mohli odkrývať mnohé neznáme problémy, zodpovedať rôzne otázky. Zároveň sú pamäťou mesta, vzorom pre budúce generácie, pre ktoré už historické pramene spracované tradične na písacích látkach papieri a pergamene sa budú poznávať v iných formách, súvisiacich s digitálnymi zobrazeniami. Nové obdobia prinášajú iné nosiče informácií. Pamäť mesta s jeho neoddeliteľnou súčasťou, historickými prameňmi vyhotovenými ručne, písacími strojmi, tlačou, zostane pri ich správnom uložení, ochrane aj naďalej dôležitým svedectvom období bohatých dejín Banskej Štiavnice.

Pokračovanie v rekonštrukcii prístupových ciest do Banskej Štiavnice

Š1.str. Táto suma však bude navyšená o čiastku 262 169,58 EUR, z balíka finančných prostriedkov okresu Žarnovica, keďže cesta sa nachádza už v okrese Žarnovica, ktorú navrhli vyčleniť poslanci za okres Žarnovica Kamil Danko a Ing. Ján Tomáš. Vzájomnou dobrou spoluprácou troch poslancov zastupiteľstva VUC BBSK Mgr. Nadeždy Babiakovej za okres Banská Štiavnica a Kamila Danka a Ing. Jána Tomáša,

obaja za okres Žarnovica sa podarilo vyčleniť spolu sumu 396 569,19 EUR, na celoplošnú úpravu rekonštrukcie cesty III/2530 (Banská Štiavnica – Žarnovica – Hodruša Hámre), ktorou sa výrazne zlepši stav jednej z najfrekventovanejších ciest, ktorá tvorí významné dopravné spojenie na R1.

Rekonštrukciou sa nielen výrazne zlepšia dopravné podmienky pre obyvateľov mesta a okresu Banská

Štiavnica, ale aj pre obyvateľov obce Hodruša Hámre, ako aj návštevníkov lyžiarskeho strediska Salamandra resort a nášho okresu.

K samotnej rekonštrukcii sa pristúpi po uzatvorení procesu verejného obstarávania. O termíne rekonštrukcie budeme čitateľov Štiavnických novín informovať. Primátorka mesta Banská Štiavnica a zároveň poslankyňa VUC BBSK iniciovala ďalšiu dohodu s poslancami okresu

Žarnovica na prípravu požiadavky na vyčlenenie ďalších finančných prostriedkov v záujme celoplošného ukončenia cesty III/2530 Banská Štiavnica – Žarnovica.

Aj touto cestou by sme sa chceli poďakovať za presadenie uvedenej požiadavky, ktorá prispeje k zlepšeniu kvality ciest nielen pre domácich motoristov, ale aj návštevníkov mesta a okresu.

Michal Kríž

Hasičská súťaž a kvapka krvi

Prvú júnovú sobotu (**3. 6. 2017**) sa v obci Baďan bude konať Netradičná hasičská súťaž o Putovný pohár starostky obce, pri príležitosti 90. výročia založenia DHZ Klastava.

Hlavnému programu bude predchádzať odber krvi „Hasičská kvapka krvi“, ktorý sa bude konať v sále kultúrneho domu v Baďane od 8.00 hod do 10.00 hod. Organizátori sa takýmto spôsobom snažia nadviazať na tak v minulosti úspešnú „Furmanskú kvapku krvi“. Skvelá myšlienka zostala, je potrebné ju ešte zrealizovať. Ak máte tú možnosť, prídte ich podporiť, pretože tejto najvzácnejšej tekutiny nikdy nie je dost. Pri záchrane života je naozaj potrebná každá kvapka.

O 10.00 hod. odštartuje netradičnú hasičskú súťaž „Pretekom jednotlivca“ - absolvuje dráhu dlhú 60m v plnej výstroji, na ktorej bude musieť prekonať niekoľko prekážok s hadicou a s prúdniciou v rukách. Víťazom preteku bude jednotlivec, ktorý zdolá trať najrýchlejšie. Pokračovať bude od 12.00 hod. predvedením požiarneho útoku s vodou. Tento útok už absolvuje celé družstvo a odprezentuje simulovaný zásah pri hasení požiaru. V tomto prípade bude zakončením zhodenie terčov striekanou vodou. Aj v tejto úlohe ide o zvládnutie úlohy za najkratší čas. Následne budú oba preteky vyhodnotené a vyhlásia sa výsledky súťaže.

Na Vašu návštevu sa teší DHZ Baďan a obec Baďan.

Miroslava Líšková

Vyúčtovanie bytov a bytových domov

V týchto dňoch obyvatelia nášho mesta, ktorých byty a bytové domy spravuje Bytová správa, s.r.o. v Banskej Štiavnici, príp. Bytové družstvo v Žiari and Hronom, dostali vyúčtovanie za služby spojené s užívaním bytov a bytových domov za rok 2016. Na to, ako postupovať pri vyúčtovaní, sme sa opýtali konateľa Bytovej správy, s. r. o., RNDr. Pavla Bačika:

1. Pán konateľ, obyvatelia dostali v týchto dňoch vyúčtovanie za byty a bytové domy, vo väčšine prípadov ide o preplatky. Má na tento klesajúci trend vývoja cien vplyv aj teplá zima, alebo je to spôsobené zateplením bytových domov, príp. šetrením na energiách zo strany obyvateľstva?

Každý správca je povinný vydať vyúčtovanie nákladov za služby spojené s užívaním bytu za predchádzajúci rok užívateľovi bytu do 31.5. Do vyúčtovania sa započítavajú na jednej strane náklady na dodávku studenej vody, náklady na prípravu teplej vody, náklady na elektrinu spoločných priestorov, náklady na dodané teplo a ďalšie položky. Na druhej strane sa spočítajú zálohy, ktoré užívateľ zaplatil za celý predchádzajúci rok. Do rozdielu medzi nákladmi a zálohami sa započíta stav na konte užívateľa bytu k 30.4. a vlastníkom bytu sa započíta aj stav na konte fondu údržby, prevádzky a opráv. Výsledkom je konečná hodnota, preplatok, alebo nedoplatok. Tento výsledok je ovplyvnený výškou zálohových platieb, ktoré užívateľ bytu zaplatil a výškou nákladov za služby spojené s užívaním konkrétneho bytu. V tomto roku majú preplatky hlavne zodpovední užívatelia bytov, ktorí si poctivo platia zálohové platby za služby spojené s užíva-

ním bytov a platby do fondu opráv. Priaznivý trend pri vyúčtovaní zálohových platieb je spôsobený viacerými faktormi. Od roku 2014 je spotreba tepla v celom meste približne na rovnakej úrovni, kolíše v rozmedzí 1-6%. Spotreba tepla je ovplyvnená priebehom zimných mesiacov, zateplením bytových domov a správaním odberateľov. Samozrejme náklady na spotrebované teplo sú závislé od ceny tepla. Túto sa darí našej spoločnosti Bytová správa, s.r.o. znižovať od roku 2012. V období rokov 2012 až 2016 predstavuje toto zníženie 17, %.

2. Ako majú občania postupovať, pokiaľ majú preplatky, príp. nedoplatky za užívanie bytov a bytových domov?

Užívateľom, ktorí platia zálohové platby prevodom z účtu bude preplatok automaticky vrátený na ich účet do 30.6.2017. Užívatelia, ktorí platia poštovou poukážkou, prípadne vkladom na bankový účet si znížia svoje úhrady do vyrovnania preplatku v nasledujúcich mesiacoch. Ostatným budú preplatky vyplatené v hotovosti po 15.6.2017 počas úradných hodín. Podľa legislatívy je povinný dodávateľ a odberateľ vyrovnat podlžnosť do 60 dní od doručenia vyúčtovania. Avšak v prípade nedoplatku sa vždy vieme dohodnúť na splátkach, je potrebné zatelefonovať, napísať, alebo prísť dohodnúť termín splatenia nedoplatku do sídla spoločnosti. Spravidla dohodneme splátku nedoplatku do konca decembra. Úradné hodiny sú v pondelok od 8.00 do 14,00, v stredu od 8.00 do 16.00 a v piatok od 8.00 do 12.00. hcem upozorniť užívateľov bytov na to, aby platili zálohové platby za služby spojené s užívaním bytov a platby

do fondu opráv v predpísanej výške a včas. Vyhnú sa tak možným problémom a nepríjemným sankciám.

3. Čo v takom prípade, ak sú nezrovnalosti vo vyúčtovaniach, na koho sa môžu klienti obrátiť?

V prípade akýchkoľvek problémov s vyúčtovaním, reklamácií, otázok sa môžu užívatelia obrátiť na Bytovú správu, s.r.o. počas úradných hodín. Radi im nezrovnalosti vysvetlíme, ale aj poradíme ako znížiť svoje náklady na bývanie.

4. Buďte tento trend poklesu cien pokračovať aj v tomto roku, aký očakávate vývoj pre rok 2017?

Cenu tepla schvaľuje Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (URSO) ako maximálnu, ktorú výrobca tepla nesmie prekročiť. Jej dodržanie je pravidelne kontrolované úradom. Po ukončení roka sa do konca marca vypočíta skutočná cena tepla na základe skutočných nákladov. Táto skutočná cena môže byť len nižšia, alebo rovná ako úradom stanovená maximálna cena. V roku 2017 klesli naše náklady na výrobu jednej kWh o 15% oproti roku 2016. Ako zníženie ceny tepla ovplyvní vyúčtovanie nákladov za rok 2017, ktoré občania dostanú v roku 2018, je ťažko povedať. Okrem ceny tepla má hlavný vplyv na vyúčtovanie počasie, ale i správanie občanov - používanie termohlavíc radiátorov, spôsob vetrania bytov a pod. Zimné mesiace v tomto roku boli studené, podstatné bude, aká studená bude jeseň. Chcel by som upozorniť užívateľov bytov, ktorí plánujú výmenu radiátorov, aby túto realizovali výlučne po dohovore s Bytovou správou s.r.o. teraz, počas odstávky vykurovacieho systému od 1.6. do 30.9.

Za aktuálne informácie poďakoval

Michal Kríž

Postup pri oznámení verejného kultúrneho podujatia

Banská Štiavnica je späť s kultúrnymi podujatiami počas celého roka.

Každoročne sa ich v meste a okolí uskutočnia desiatky až stovky. S organizovaním verejných kultúrnych podujatí sú však spojené aj zákonom určené povinnosti, ktoré len časť organizátorov rešpektuje a plní.

Usporiadateľ verejného kultúrneho podujatia (ďalej len VKP) v zmysle zákona č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach v znení neskorších predpisov je povinný oznámiť zámer usporiadať VKP obci, na území ktorej sa má podujatie konať, v našom prípade Mestu Banská Štiavnica na Mestskom úrade, Radničné námestie 1 a to buď osobne, poštou alebo elektronickou poštou. Ak sa má podujatie konať na území niekoľkých obcí, treba jeho konanie oznámiť každej z nich. Tlačivo pre písomné oznámenie VKP je občanom k dispozícii v klientskom centre aj na internetovej stránke Mesta Banská Štiavnica www.banskastiavnica.sk.

V prípade elektronického oznámenia zámeru usporiadať VKP sa odporúča do predmetu správy uviesť „Oznámenie verejného kultúrneho podujatia“ a odoslať toto oznámenie na emailovú adresu mSU@banskastiavnica.sk alebo petrik@banskastiavnica.sk.

Oznámenie určené obci treba podať na mestskom úrade najneskôr

7 dní pred konaním podujatia. V odôvodnenom prípade možno oznámenie prijať aj v kratšej lehote.

Zmeny v údajoch uvedených v oznámení je usporiadateľ povinný oznámiť bezodkladne. Ak sú údaje nepresné, neúplné alebo chýbajú, vyzve mesto zvoľávateľa VKP na ich doplnenie a v prípade neodstránenia týchto chýb pôjde o neplatné oznámenie. Týmto si usporiadateľ nesplní oznamovaciu povinnosť v zmysle zákona č.96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach v znení neskorších predpisov. Oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie na Oznámenie VKP odpovie písomne a elektronickou poštou oznámi mestskej polícii, OOPZ Banská Štiavnica a Hasičskému a záchrannému zboru VKP organizované na území mesta

Banská Štiavnica.

Usporiadateľ, ktorý VKP organizuje na verejnom priestranstve je povinný dodržiavať aj ostatné ustanovenia zákona č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach v znení neskorších predpisov, či VZN č. 4/2011 o čistote mesta a verejnom poriadku a VZN č. 4/2014 o miestnych daniach v znení Dodatku č.1 (daň za užívanie verejného priestranstva). Usporiadateľ, ktorý VKP organizuje na neverejnom priestranstve je povinný dodržiavať tiež VZN č. 5/2011 o podnikateľskej činnosti a určení pravidiel času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území mesta Banská Štiavnica.

Usporiadateľ zodpovedá za utvorenie vhodných podmienok na uskutočnenie podujatia, za zachovanie poriadku počas jeho priebehu, za dodržiavanie príslušných autorskoprávných, daňových, zdravotno-hygienických, požiarnych, bezpečnostných a iných právnych predpisov a za umožnenie výkonu dozoru na to oprávneným orgánom. Usporiadateľovi, ktorý je právnickou osobou, môže obec za nesplnenie oznamovacej povinnosti podľa tohto zákona, za usporiadanie podujatia, ktoré bolo zakázané, ako aj za porušenie iných povinností usporiadateľa uložiť pokutu do 332 €.

Foto: Marian Garai

Ján Petrik, OKŠaMK

Pokračuje sa na prácach na rekonštrukcii Ulice 8. mája

Práce na rekonštrukcii Ulice 8. mája boli zahájené v roku 2016 v neskorých jesenných mesiacoch.

Po krátkej dobe boli pozastavené pre trvalú nepriazeň počasia. Mesto Banská Štiavnica pokračuje v zmysle zmluvy s realizáciou diela v mesiaci máj a jún 2017.

Predmetom rekonštrukcie je celoplošná oprava asfaltového povrchu Ulice 8. mája v Banskej Štiavnici. Nakoľko ulica má nerovný a značne poškodený asfaltový povrch, bude sa realizovať jej celoplošné preasfaltovanie. Súčasný asfaltový povrch je položený len v šírke cca 3,0 m, preto bude ulica rozšírená v celej dĺžke na šírku 4 m. Šírka komunikácie je podmienená hranicou

jestvujúcej zástavby. Priečny sklon sa bude sčasti meniť tak, aby dažďové vody boli odvádzané dláždeným betónovým rigolom vedľa komunikácie. Tento sa kladie nanovo namiesto pôvodného. V rámci stavby sa vyrieši zhotovenie nového záchytného rigolu cez šírku komunikácie v mieste začiatku ulice a posilní sa aj osadením ďalšieho odvodňovacieho potrubia.

Zrealizovaním uvedenej rekonštrukcie sa dosiahne najmä zlepšenie podmienok pre občanov bývajúcich v tejto časti mesta, kde boli niekoľko rokov problémy s odvodnením a zlým stavom povrchu vozovky.

Ukončenie prác predpokladáme v termíne najneskôr do 20. júna 2017.

Foto: MsPo

MsÚ

kam v BŠ
a okolí?

1.6. Deň detí vo Sv. Antone. Kafé na Rínku, Sv. Anton, od 16:00

1.-3.6. S vláčikom Trotuar za históriou Štiavnice. Trotuar Cafe.

2.6. Malý beh Trate mládeže 2017. Futbalový štadión, 13:00.

2.6. Koncert: Martin Brečko Folk-tour. Folk/pop/blues. Art Cafe, 20:00-23:00.

2.6. Farebný workshop Chalk Paint: začiatčníci. Zmeňte nábytok/interiér. sFarbami.sk, Kammerhof, 0903 766 376.

2.6. Koncert: Trio Prokop-Andršt-Hrubý. Jazzrockové legendy z Prahy. Divadlo Pivovaru Erb, 19:00.

3.6. Cestný beh Trate mládeže. Hronska Breznica - B. Štiavnica, 10:30.

3.6. MDD v Cosmopolitane III pri tajchu Vindšachta. Skákací hrad, koníky, sokoliari, palacinkovanie, súťaž. Štiavnické Bane, 12:00.

3.6. Farebný workshop Chalk Paint: Nábytok s nápadom. Pretvorte prinesený kusok nábytku. Kammerhof, sFarbami.sk, 0903 766 376.

3.6. Terra Permonia. Sobota, 13:00-17:00.

3.6. Spojar Kafe&Klub: Silné reči. Ján Gordulič a spol., 19:00.

3.6. Pečené prasiatko s muzikou RDS na Terasu u Blaškov. Počúvadl. Jazero, 18:00.

3.6. Koncert: Jazz Trio & Kristína Prablesková. Art Café, 20:00-22:00.

3.6. Live Saxo music: Rudy Goga. Trotuar Cafe, 20:00-23:00.

6.6. Čo šepká les. Prírodovedná súťaž žiakov vybraných ZŠ regiónu. Kaštieľ vo Sv. Antone.

6.6. Farebný workshop Chalk Paint: Pokročilí. sFarbami.sk, Kammerhof, B. Štiavnica, 0903 766 376.

8.6. Koncert v Evanjelickom kostole: Donskí kozáci. Sólisti v „Chváľte meno Hospodínovo“. 19:00-21:00.

8.-10.6. Medzinárodné interpretačné dni klasickej gitarovej hry. Starý zámok, program: huaja.org

9.6. Cestná cyklistika: Okolo Slovenska. Prejazd: Červená Studňa od 15:00, B. Štiavnica 15:02, Štiavnické Bane 15:09.

9.6. Divadlo: Nízkočuchný život. Kultúrne centrum, 19:00.

10.6. Nočný výstup na Sitno. Chata A. Kmeťa - Sitno, z Počúvadl. jazera o 01:00.

Zmena programu vyhradená!

Región Banská Štiavnica

Centrum voľného času

v spolupráci so ZŠ J. Horáka v Banskej Štiavnici Vás pozývajú na oslavy MDD, ktoré sa uskutočnia dňa **3. júna 2017** na školskom dvore ZŠ J. Horáka. Pripravené sú zábavné a športové súťaže, maľovanie na chodník, rôzne výtvarné techniky, maľovanie na tvár, Jumping, aerobic, Lego robotika a vystúpenie detského tanečného súboru Applause. Program je pripravený aj v prípade zlého počasia.

J. Machilová

Divadlo

MO Živena Vás dňa **11.6.** srdečne pozýva do Divadla J.G. Tajovského vo Zvolene na divadelné predstavenie „Mezi nebem a ženou“ (Městské divadlo Zlín). Posíme všetkých záujemcov, aby sa prihlásili a zaplatili vopred do 5.6.!!! Cena 13,- zahŕňa vstupenku a cestu. Kontakt: Taligová 0903 508 417, Parničanová 0948 560 997, Petrinčová 0908 921 948.

MO Živena

Oznam

Slovenský zväz telesne postihnutých Banská Štiavnica oznamuje svojim členom zmenu úradných hodín. V kancelárii zväzu sa bude úradovať len v stredu a to od 8:00 – 12:00 hod. V tomto režime budeme pracovať do konca júna.

Ivan Madara

Pozvánka

Pohronské osvetové stredisko Žiar nad Hronom - Pracovisko Banská Štiavnica, ECAV Banská Štiavnica a Autorský klub Vás a Vašich priateľov srdečne pozývajú dňa **13.6.2017** o 16.00 hod. do Evanjelického kostola v Banskej Štiavnici na hudobno-literárne pásmo „Čo čas dával a čo bral“ venované životu a tvorbe Daniela Šovca, evanjelického farára, básnika a publicistu pri príležitosti jeho okrúhleho jubilea. Tešíme sa na Vašu účasť!

Renáta Taligová

Otvorenie lesného parku Belian

Lesy, s. r.o. Banská Belá dňa 25.5.2017 pri príležitosti 25. výročia založenia obecných lesov slávnostne otvorili a uviedli do prevádzky lesný park Belian.

Nevyužívaná lesná škôlka, v ktorej areál vznikol, sa rozprestiera priamo pod oknami budovy spoločnosti. „Povedal som si, že táto bývalá škôlka by mala ostať v kontexte výchovy, v našom prípade výchovy detí, ale aj dospelých vo vzťahu k poznaniu prírody, blízkeho okolia ale aj histórie Banskej Belej“. Na tom základe sme ju opravili a prepracovali. Areál je určený pre rodiny s deťmi najmä z obce ale aj okolia, kde na nich čakajú viaceré stanovišťa. Hneď pri vstupe sa dozvedia viac o separácii odpadu - separuj odpad ochrániš prírodu, naučia sa poznávať stromy a dreviny a zabavia sa pri pohybových aktivitách. V parku sú osadené preliezky, šmykačky, hojdačky, ale aj detská mini-horolezecká stena či rozhľadňa, z ktorej vidieť celý beliansky chotár. Na rozhľadni je umiestnená panoramatická tabuľa, ktorá približuje všetky dôležité vrchy a body v okolí. V areáli sa nachádza aj altánok s ohniskom či náučné tabule približujúce históriu priľahlého bývalého podniku Dinas a výstavbu Trate mládeže (ľudovo železnica Štiav-

Drevené prvky pre deti FOTO VERONIKA BLAHÚTOVÁ

nická Anča), ktorá prechádza hneď vedľa parku. Súčasťou je historický viadukt a kamenné kaskády. V jazierku sú nasadené na ukážku ryby, vybudovaný malý vodný mlyn. Domáci rezbár vyhotovil drevené prvky ako je: medveď pred brlohom, sova, hříby, krokodíl. Ten sa tu nachádza, pretože každý rok obec usporadúva na pút podľa 50 ročnej tradície „výlov krokodíla“. Na park nadväzuje turistický chodník, ktorý sa prepletá celými Štiavnickými vrchmi. Okrem toho sa tadiaľto dá dostať aj na cyklotrasu.

Pri realizácii, ktorá trvala približne pol roka a otvorení patrí poďakovanie všetkým, okrem mojich za-

mestnancov aj dodávateľom prác, strednej odbornej škole služieb a lesníctva, významnou mierou pomohla aj obec na čele so starostom, aktivační pracovníci, miestne organizácie, Zväz ochrancov prírody a krajiny, domáci obecní poľovníci, zumbistky BB, Sl. zväz zdravotne postihnutých či ostatní dobrovoľníci. Veľké ďakujem patrí osobe, s ktorou trávim deň a noc a s projektom mi veľmi pomohla... Všetkým návštevníkom lesného parku prajem veľa príjemne strávených chvíľ v lone Štiavnických vrchov a verím v zachovanie diela v súčasnej podobe.

Štefan Orolin
konateľ LESY, s.r.o. Banská Belá

Richňavská veľká vodná nádrž

Richňavská veľká vodná nádrž sa nachádza v závere Richňavskej doliny, 2 km od Štiavnických Baní pod Pecinským sedlom v nadmorskej výške 726 m.

Projektoval a staval ju spolu s Malou Richňavskou nádržou Samuel Mikovíni v rokoch 1738-1740 a v roku 1746 sa uskutočnila prestavba hrádze. Vodná nádrž má dĺžku koruny hrádze 569 m, šírku 25 m a výšku hrádze 23,4 m. Najväčšia hĺbka vody je 21 m, obsah vody je 960 000 m³. Plocha aj s malou nádržou je 8,2 ha, a ako jediné z piarskej skupiny vodných nádrží patria do povodia Hrona. Richňavské vodné nádrže majú najviac prítokových jarkov v celkovej dĺžke 24,1 km odvádzacie jarky merajú 2,8 km a sys-

Richňavský tajch FOTO ARCHÍV I.HERČKA

témom vodných štôlní dokážu vodu odvádzať do povodia Ipla. V rokoch 2014 – 2015 prebiehala rekonštrukcia dnového výpustného systému, kamenného opevnenia hlavnej i bočnej hrádze a vybudoval sa

aj terasový vstup s bezbariérovým zjazdom pre vozíčkárov. V súčasnosti sa vodná nádrž naplní na svoju prevádzkovú hladinu, aby mohla opäť slúžiť svojim návštevníkom.

Pavol Ambroš

90 rokov banského múzejníctva

22.5. uplynulo okrúhlych 90. rokov, čo v starobylom Bergerichte na Námestí sv. Trojice 6 (na fotografii), v jednom z objektov niekdajšej svetoznámej Baníckej a lesníckej akadémie, ale aj banského súdu (od neho dodnes má budova svoje pomenovanie Bergericht), bolo otvorené Štátne banské múzeum Dionýza Štúra, ktoré už od svojho založenia malo výnimočné miesto nielen na Slovensku, ale aj v ČR.

Budova Bergerichtu na Nám. sv. Trojice FOTO MICHAL KRÍŽ

Najväčšiu zásluhu na tom mal jeho mimoriadne erudovaný a ambiciózny český riaditeľ RNDr. František Fiala v rokoch 1928 – 1939. Vysokú muzeologickú úroveň mala expozícia obsahujúca unikátnu mineralogickú zbierku, ale aj bansko-technické a kultúrno-historické zbierky. Múzeum malo aj unikátnu bansko-historickú knižnicu a jeho riaditeľ bol aj zostavovateľom 2 zborníkov múzea. Presne pred polstoročím – v roku 1967 som ako riaditeľ Slovenského banského múzea nadviazal na tieto 2 zborníky a bol som zostavovateľom prvého zborníka Slovenského banského múzea,

ktorý vychádza permanentne až do súčasnosti a čo nevidieť uzrie svetlo sveta už jubilejný 25. ročník tohto zborníka. „Zlaté časy“ múzea skončili odchodom jeho riaditeľa z funkcie v roku 1939. Základné predpoklady jeho ďalšieho rozvoja sa vytvorili až 1.4.1964, keď sa múzeum spolu s Vlastivedným múzeom v Starom zámku spojilo do jednej inštitúcie – Banského múzea v priamom riadení Povereníctva SNR pre školstvo a kultúru. Od roku 1965 do roku 1978 som bol jeho riaditeľom a po sústredenom úsilí spolu s viacerými významnými osobnosťami Slovenska, ktorých som sústredil do Vedeckej rady múzea (predsedom bol Ing. Ladislav Sombathy,

riaditeľ banskoštiavnického závodu Rudných baní a členmi riaditeľ Štátneho ústredného banského archívu v Banskej Štiavnici, riaditeľ Slovenského národného múzea v Bratislave, riaditeľ Technického múzea v Košiciach, dekan Baníckej fakulty v Košiciach a ďalšie mienkotvorné osobnosti Slovenska) sa podarilo taktiež presne pred polstoročím dať tejto jedinej a súčasne až do súčasnosti jedinečnej inštitúcii na Slovensku aj ten najvýstižnejší názov – Slovenské banské múzeum. Múzeum v súčasnosti je v priamom riadení Ministerstva životného prostredia SR, kde má tie najoptimálnejšie podmienky aj pre jeho ďalší rozvoj.

Ján Novák

Živý banícky orloj zavítal na Starý zámok!

V dňoch 26. a 27. mája 2017 sa v priestoroch Starého zámku uskutočnil jubilejný 20. ročník Festivalu kumštu remesla a zábavy.

Festival organizuje Slovenské banské múzeum (SBM) a občianske združenie Iniciatíva za živé mesto. Jeho pravidelnou súčasťou je od roku 2000 aj vystúpenie Živého baníckeho orloja, v roku 2017 prvý krát organizované Slovenským banským múzeom. Orloj vystúpil v rámci festivalového programu v sobotu o 12:00 a 14:15 s už tradične veľkým úspechom. Stojí za ním kolektív účinkujúcich, organizátorov a spolupracovníkov. Aj týmto spôsobom im chceme všetkým poďakovať. V prvom rade sú to účinkujúci – vo väčšine prípadov dlhoroční „orlojisti“ (Dr. J. Labuda, M. Palášthy, M. Studeníková, L. Lužina, V. Neuschl, I. Madara, K. Turoň, Š. Psoťný, F. Beňo, L. Sásik, M. Špunta, R. Ku-

Účinkujúci dlhoroční "orlojisti" FOTO LUBO LUŽINA

ruc, V. Poprac, V. Nemčok, G. Wágner, M. Káčer a J. Osvald) a moderátor podujatia Mgr. L. Krno. Zvláštne poďakovanie patrí vedeniu SBM – p. riaditeľovi J. Labudovi za aktívnu podporu myšlienky realizácie Živého baníckeho orloja pod patronátom SBM a Mestu Banská Štiavnica, resp.

Ing. Dalme Štěpánkovéj za zapožičanie kostýmov pre účinkujúcich a cenné rady. Do budúcnosti sa teším na ďalšie vystúpenia baníckeho orloja a prostredníctvom nich zachovanie tejto súčasťi nehmotného kultúrneho dedičstva Banskej Štiavnice.

Daniel Harvan

oznamy, pozvánky spomienky

Spomienka

Čas akoby sa zastavil, len bolesť je v srdci vrytá, spomienka, tá zostáva, je v našich srdciach skrytá. Že čas rany hojí? To je len klam. Čím ďalej ubieha, tým viac chýbaš nám. Dňa **6.6.** si pripomíname 1. smutné výročie úmrtia našej drahej mamy a starej mamy **Kataríny Auderovej**. Venujte jej prosím tichú spomienku. S láskou a úctou spomínajú **deti a vnúčatá**

Poďakovanie

Dovoľujeme si s veľkou vďakou a úctou, z celého srdca poďakovať všetkým, ktorí sa dňa **24. mája 2017** prišli rozlúčiť s našim drahým **Mgr. Júliusom Hanusom**. Veľká vďaka pohrebnej službe Cháron, Mestu Banská Štiavnica, obci Banský Studenec, SPŠ Samuela Mikovíniho, tenisovému klubu v Hodruši – Hámroch, jeho drahým kamarátom športovcom - futbalistom, priateľom, známym. Ďakujeme Vám za zmiernenie nášho žiaľu nad stratou, ktorá sa už nedá ničím nahradiť.

Sestra a dcéra s rodinami

Poďakovanie

Rodina Lunterová s hlbokou úctou ďakuje všetkým zúčastneným na poslednej rozlúčke s drahým **PaedDr. Michalom Lunterom**. Zvlášť ďakuje za prejav pani primátorky a pani riaditeľke Gymnázia Andreja Kmeťa. Ďakuje aj speváckemu zboru za zaspievanie rodinnej hymny „Na Kráľovej holi“ - posledné to prianie zosnulého.

Smútiaca rodina

Vedecká konferencia

Slovenská technická univerzita v Bratislave, Technická univerzita vo Zvolene a Slovenský výbor Svetovej energetickej rady Vás pozývajú na vedeckú konferenciu:

„História, súčasnosť a budúcnosť elektrotechniky na Slovensku“

Konferencia sa uskutoční v dňoch **27.-28.9.2017** v hoteli Grand Matej v Banskej Štiavnici.

Ide o jedinečnú konferenciu venovanú dejinám elektrotechniky na Slovensku. Konferencia sa koná pri príležitosti 255. výročia zriadenia Baníckej akadémie v Banskej Štiavnici, 100. výročia vzniku prvej učebnice elektrotechniky na území Slovenska a 80. výročia založenia prvej slovenskej vysokej školy technickej - Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Konferencia zároveň slúži k propagácii elektrotechniky na Slovensku a štúdia elektrotechniky s cieľom posilniť záujem mladšej generácie o elektrotechnické odbory na stredných a vysokých školách. Sprievodným programom konferencie bude prezentácia vybraných praktických prác študentov stredných škôl z oblasti elektrotechniky, elektroenergetiky, elektroniky, telekomunikácií, automatizácie, informatiky a robotiky.

Ostatné užitočné informácie - tematické okruhy konferencie, vedecký a organizačný výbor, možnosti publikovania a prezentovania príspevkov, vložné a ďalšie organizačné náležitosti nájdete na stránke: (http://www.fe.i.stuba.sk/sk/diani-na-fei/aktuality/historia-sucasnost-a-buducnost-elektrotechniky-na-slovensku.html?page_id=4953).

Milan Perný, Ústav elektroenergetiky a aplikovanej elektrotechniky Fakulta elektrotechniky a informatiky, STU BA

Pozvánka

Kto: Materská škola Sv. Františka Assiského Gwerkovej - Göllnerovej 9, Banská Štiavnica

Čo: Usporiada 2. ročník Františkovej olympiády materských škôl

Kde: Multifunkčné ihrisko pri Katolíckej spojenej škole

Deti: 5 - 6 ročné deti z Materských škôl okresu Banská Štiavnica

Dňa: 2.6.2017

Čas: 8:30 hod.

MŠ Sv. Fr. Assiského

Kampaň Belasý motýľ 2017

Cieľom kampane Belasý motýľ je informovať verejnosť o dôsledkoch ochorenia svalová dystrofia, ale aj iných nervovo-svalových ochorení a získať finančné prostriedky na doplatky za kompenzačné pomôcky pre ľudí, ktorí s týmto ochorením žijú.

Svalová dystrofia je ochorenie svalov celého tela, spôsobuje bezvládnosť, odkázanosť na pomoc druhej osoby a rôzne pomôcky. Ochorenie je nevyliečiteľné a má postupne sa zhoršujúci priebeh, ktorý sa nedá zastaviť. Postihuje deti aj dospelých. Najťažšie štádiá ochorenia spôsobujú odkázanosť na dýchanie pomocou umelej pľúcnej ventilácie v domácom prostredí.

Kompenzačné pomôcky sú pre ľudí so svalovou dystrofiou mimoriadne dôležité. Ochorenie ich upútava na vozík, pri presunoch potrebujú zdvíhák a debarierizáciu bytov, na prepravu špeciálne upravené autá, na ležanie polohovacie postele. Finančné získané z verejnej zbierky rozdeľujeme členom, ktorí potrebujú doplatky za kompenzačné pomôcky, ktoré štát nehradí v plnej výške, prípadne vôbec.

Výťažok z verejnej zbierky sa preto používa na doplatenie na pomôcky, ako najmä zdvíhák, elektrické vozíky, špeciálne mechanické vozíky, elektrické postele, špeciálne sedačky, odsávačky hlienov, centrály elektrickej energie a iné špecifické pomôcky. Vďaka podpore zo zbierky môžu ľudia so svalovou dystrofiou žiť naplno svoj každodenný život.

O tom, ako boli využité vyzbierané financie informujeme na: <http://www.belasymotyl.sk/index.php/>

vynos-sme-pouzili/zoznam-ludi-a-pomocok.html.

Na tejto stránke budeme pravidelne uverejňovať všetky aktuality kampane Belasý motýľ.

Tohtoročnú kampaň opäť podporia známe osobnosti vyzdobené belasými motýľikmi z dielne Katky Blaško Švecovej. Prostredníctvom sociálnych sietí budú vyzývať na podporu kampane svojich priaznivcov.

9. jún 2017 - Deň ľudí so svalovou dystrofiou, cca 60 miest a deň Slovenska

17. ročník, celonárodný deň osvetu spojený s verejnou zbierkou

V tento deň vychádzame do ulíc my, ľudia so svalovou dystrofiou, aby sme sami informovali verejnosť o našom ochorení a živote s touto chorobou.

Naša organizácia každý rok, druhý júnový piatok organizuje Deň ľudí so svalovou dystrofiou ako deň celonárodnej osvetu o ochorení svalová dystrofia, ktorá je spojená s verejnou zbierkou na kompenzačné pomôcky.

Deň ľudí so svalovou dystrofiou prebehne v približne 60-tich slovenských mestách a dedinách, aj v Banskej Štiavnici. Organizujú ho sami členovia OMD v SR, ľudia so svalovou dystrofiou, za pomoci dobrovoľníkov. V uliciach svojich bydlísk rozdávať symbol ochorenia - belasé motýľiky a informačné letáčky. Motýľ je svojou krehkosťou aj túžbou po slobodnom pohybe symbolom ľudí so svalovou dystrofiou.

Verejnosť môže dobrovoľne prispieť do pokladničiek počas Dňa ľudí so svalovou dystrofiou, ale sú aj iné možnosti, napríklad poslať darcovskú SMS, či prispieť priamo na účet zbierky, prípadne on-line cez [www](http://www.belasymotyl.sk).

belasymotyl.sk. Každý dobrovoľník bude mať kartičku dobrovoľníka so svojim číslom, s číslom povolenia zbierky a kontaktom na organizátora.

Ako môžete podporiť verejnú zbierku Belasý motýľ?

Zbierka je povolená na základe rozhodnutia Ministerstva vnútra SR o povolení konania verejnej zbierky č. SVS-OVSS-2016/038076 a je povolená do 30.11.2017.

1. Priamym príspevom do pokladničky v informačnom stánku

V Banskej Štiavnici organizujeme Deň ľudí so svalovou dystrofiou v piatok 9. júna pred vchodom do Bily od 9 00 do 17 00.

2. On-line na webovej stránke www.belasymotyl.sk

Bankovým prevodom môžete prispieť ľubovoľnou sumou.

3. Na číslo účtu verejnej zbierky: SK221100000002921867476

Bankovým prevodom môžete prispieť ľubovoľnou sumou.

4. Zasláním darcovskej SMS

Do konca roka 2017 môže každý prispieť na účet verejnej zbierky aj prostredníctvom zaslania darcovskej SMS. Postup je jednoduchý: vytukajte do mobilu SMS s textom DMS Motyl a pošlite na číslo 877, ktoré platí pre všetkých operátorov. Cena darcovskej SMS správy je 2 €. Prispejte ňou na nákup špecifických pomôcok pre dystrofiíkov. Viac informácií na www.darcovskasms.sk.

Jozef Blažek, koordinátor kampane Belasý motýľ 2017

Okresné kolo v atletike

Dňa 16.5.2017 Centrum voľného času v Banskej Štiavnici v spolupráci so ZŠ v okrese B. Štiavnica zorganizovali okresné kolo Atletiky pre žiakov a žiačky ZŠ.

Hlavným rozhodcom a riaditeľom preteku bol Mgr. Bohuslav Melicherčík.

Poradie škôl v kategórii žiakov:

1. miesto: Katolícka spojená škola 620 bodov

2. miesto: ZŠ J.Horáka 597 b.

3. miesto: ZŠ J.Kollára 468 b.

Ďalšie poradie:

ZŠ s MŠ Banská Belá 367 b.

Bilingválne gymnázium 257 b.

ZŠ s MŠ F.Coburga Sv. Anton 231 b.

ZŠ s MŠ M.Hella Š.Bane 156 b.

Poradie škôl v kategórii žiakov:

1. miesto: ZŠ J. Horáka 655 b.

2. miesto: ZŠ J.Kollára 549 b.

3. miesto: ZŠ s MŠ M.Hella Š.Bane 505 b.

Ďalšie poradie:

Katolícka spojená škola 465 b.

ZŠ s MŠ F.Coburga Sv.Anton 230 b.

ZŠ s MŠ B.Belá 178 b.

Bilingválne gymnázium 148 b.

Do krajského kola postupujú víťazné družstvá na 1.mieste a víťazní jednotlivci, ak nie sú členmi postupujúceho víťazného družstva.

Atletický pretek je vyhlasovaný MŠVVAŠ SR a vrcholí celoštátnym kolom organizovaným v tomto šk.r. v Nových Zámkoch.

J. Machilová

Aktuálne filmy v kine Akademik

Piatok 2.6. o 19:30 hod.

PIRÁTI KARIBIKU:

SALAZAROVA POMSTA

Akcia, dobrodružný, 132 min., MP:12. Vstupné: 4€.

V novom dobrodružstve má Jack Sparrow opäť raz smolu a musí čeliť zatiaľ najdesivejšiemu nepriateľovi – mŕtvemu kapitánovi Salazarovi a jeho posádke duchov.

Sobota 3.6. o 19:30 hod.

Utorok 6.6. o 19:30 hod.

ZÁHRADNÍCTVO:

RODINNÝ PRIATEĽ

Romantický, dráma, 130 min., ČR, MP:12. Vstupné: 4€.

Rodinný priateľ je prvým z filmov z trilógie Záhradníctvo, rodinnej ságy, ktorá časovo predchádza kultovej snímke Pelíšky. Tri mladé ženy (Aňa Geislerová, Gabriela Mířová, Klára Melíšková) a ich dve deti (Samuel Budiman a Josefína Marková) čakajú počas nemeckej okupácie na návrat svo-

jich väznených mužov a otcov (Martin Finger a Jiří Macháček). Vojnou vynútenému rodinnému spoločenstvu zatiaľ obetavo pomáha rodinný priateľ, lekár Jiří (Ondřej Sokol). Film je príbehom lásky, ktorá nesmela byť naplnená. Rozpráva príbeh o vernosti, túžbe, vine a láske, o odchodoch a návratoch, o rodine, rodičoch a deťoch. Je to rodinný portrét vidенý pohľadom žien, ktoré dal dohromady sám osud.

Nedeľa 4.6. o 17:00 hod.

DEEP: DOBRODRUŽSTVO POD HLADĪNOU

Rodinný, animovaný, dobrodružný, 92 min., MP. Vstupné: 4€

Nedeľa 4.6. o 19:30 hod.

Štvrtok 8.6. o 19:30 hod.

WONDER WOMAN

Akcia, fantasy, dobrodružný, 141 min., MP:12. Vstupné: 4€

Ešte predtým, než sa stala Wonder Woman, podstúpila princezná Amazoniek Diana tréning, ktorý z nej spravil

neporaziteľnú bojovníčku. Vyrastala v chránenom ostrovnom raji až do doby, keď na ich ostrove havaroval americký pilot a začal rozprávať o masovom celosvetovom konflikte zúriacom okolo nich. Diana opúšťa bezpečný domov s presvedčením, že dokáže odvrátiť a zastaviť hrozbu. Bojuje po boku mužov vo vojne, ktorá má ukončiť všetky konflikty a postupne objavuje široký potenciál svojich nadprirodzených schopností a... svoj naozajstný osud. Predlohou príbehu je rovnomenný komiks spoločnosti DC Comics / DC Entertainment patriacej do portfólia Warner Bros. DC je jedno z najväčších a najúspešnejších amerických vydavateľstiev komiksov a súvisiacich médií. Medzi ich najznámejšie a najpopulárnejšie postavy patria superhrdinovia Superman, Batman, Wonder Woman, Flash, Green Lantern, ale aj superzločinci Joker, Lex Luthor, Darkseid, Catwoman či Brainiac. Veľmi známe sú i tímy Justice League a Teen Titans.

Bližšie info: odd. kultúry, športu a MK, tel.č.: 045/694 9651, e-mail: zuzana.patkosova@banskastiavnica.sk, www.kino.banskastiavnica.sk, FB: Banská Štiavnica-kino Akademik

Krížovka Krížovka Krížovka Krížovka Krížovka Krížovka Krížovka Krížovka Krížovka Krížovka Krížovka Krížovka Krížovka Krížovka Krížovka

Vážení lúštitelia!

Výhernú poukážku na konzumáciu v hodnote 10,-eur v pizzérii, reštaurácii Black M, Nám. sv. Trojice 6/2, Banská Štiavnica si výherca môže vyzdvihnúť v redakcii ŠN. Správne znenie krížovky z č.19/2017: „Malá chyba na začiatku sa stane veľkou na konci.“ Výhercom sa stáva **rodina Koledová, Komenského 1177, Šoporňa**. Srdečne blahoželáme! Tento týždeň hráme o poukážku na konzumáciu v hodnote 10 eur v pizzérii, reštaurácii Black M, Nám. sv. Trojice 6/2, Banská Štiavnica. Vašou úlohou je správne vylúštiť krížovku a zaslať ju spolu s kupónom do redakcie ŠN v termíne **do 12.6.2017**.

V tajničke sa ukrýva slovenské príslovie:

- A.**, Povraz so slučkou, alkoholický nápoj, štýl, produkt včiel,
B., **Začiatok tajničky**,
C., Hreším, meno Chačaturiana, hlas kvočky, v poriadku,
D., Miesto pri dome, vliad česky, dravý vták, hlas hada,

- E.**, Citoslovce volania na sliepku, rastlinné maslo, omotal, nariaseaná látka,
F., Popevok, Roman E. Zolu, ohorok, natieral krémom,
G., Jedna v Ríme, lom, výzva, vyžarovanie, existuješ,
H., Ruské vozidlo, mohol, Andrejka, pníky,
I., Umenie, onak, spustenie hry, snopok,
J., **Pokračovanie tajničky**, ozdoba,
K., Orol po nemecky, tkaný obraz, uhlík a jód, 47 v Ríme, papá.

- 1.**, Spoluhlásky v slove latka, 651 v Ríme, Alpaka,
2., Textová skratka, nákladné auto, pomôcka pri zlomenej nohe,
3., Oros, ponad, produkt z mlieka,
4., Druh Fatimy, nádoba na kúpanie, seriálová postava,
5., Alkohol na grog, previnenie, kniha na výklad snov,
6., Začal sa starať o niečo, horký žalúdočný liek,
7., Zisťuje veľkosť, slanina česky, oska,
8., Sira, daroval, nemecké vozidlo,

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A															
B															
C															
D															
E															
F															
G															
H															
I															
J															
K															

- umelá hmota,
9., Baňa, elipsa, aleja,
10., Ruská rieka, rev, citoslovce stennania, aj,
11., Krk vtákov, bolesti, pracuj ihlou,
12., Vo česky, otravné látky, skupenstvo vody, nebej,
13., Dub anglicky, kvapka z oka, pnul,
14., Pokosia, hľadaj, joul,

15., Palivo, **Koniec tajničky**.

Pomôcky: Hrvol, Amara, Cip, Ob, Visa.

Pozn. aut.: Interpunkčné znamienka sa neberú do úvahy!

Pripravuje: Anna Rihová

ŠTIAVNICKÉ NOVINY **Krížovka**
Kupón č. 21

Otvorenie sezóny

na Ranči Nádej

V sobotu 13. mája 2017 sa konalo zaujímavé podujatie na Ranči Nádej. Stretli sa tu milovníci koní, aby si zmerali svoje sily v jednotlivých disciplínach. Dopoludnia súťažili junióri, ktorí sa umiestnili nasledovne: Prvé miesto získala Veronika Verešiková zo Štefultova, druhé miesto Sabina Brnáková a tretie miesto Natália Pulmanová, obe zo Svätého Antona. Popoludní súťažili senióri v troch kategóriách: barel, trail, pol belding. Prvé miesto získala po sčítaní bodov z jednotlivých kategórií Adriana Takáčová, ktorá súťažila za Dobákov dvor, druhý sa umiestnil Ivan Antalík z Kysihýbla, tretia bola Natália Soligová z Ranča Nádej. Preteky moderoval a hlavným rozhodcom súťaží bol Marek Bosák, druhou rozhodkyňou bola Lea Lauková. Popoludní bolo aj hudobné vystúpenie, ktoré moderovala Petra Šimová. Predstavila sa tu skupina Paci – Pacifik, Túlaví vlci, a spevák Robo Mikla. Boli tu aj rôzne stánky, maľovanie na tvár. Deti sa mohli zahrať vo vynovenom detskom kútiku a personál ranča sa postaral o chutné občerstvenie. Na ranči to žije a o návštevníkov nemajú núdzu. Súčasní prevádzkovatelia sa snažia, aby ich klientela narastala. Okolie ranča je udržiavané, sú tu nové ohrady, pri vstupe vás privíta nová brána. Funguje tu jazdecká škola, ktorú vedie Marek Bosák. Starajú sa tu o jedenásť koní. Denne majú pripravené menu a možnosť stravovania je tu pre každého. Prevádzkovateľov mrzí, že tých, čo bývajú najbližšie ju tu málo, zato sú tu väčšinou cudzí z rôznych kútov Slovenska i Čiech. Prijemné prostredie na trávenie voľného času pre rodiny s deťmi i jednotlivcov. Na ranči Nádej každého radi privítajú. Najbližšia akcia pre verejnosť sa uskutoční 17.6.2017. Bude sa tu konať 1. ročník volejbalového turnaja.

Anna Rihová

Zájazd

ZO Slovenského zväzu telesne postihnutých v Banskej Štiavnici oznamuje účastníkom zájazd do Budapešti dňa **6.6.2017**, že odchod autobusu je z Križovatky o 7:00 hod.

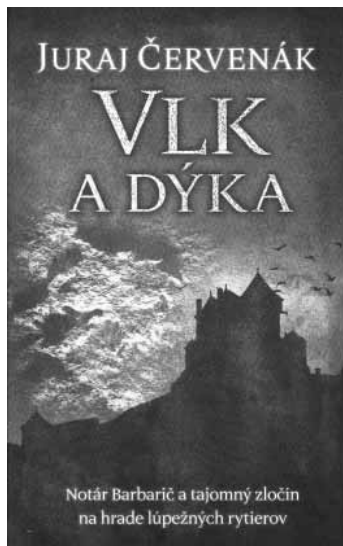
Ivan Madara

Beseda s Jurajom Červenákom

ZUŠ v spolupráci s mestskou knižnicou usporiadala vo štvrtok 17. mája 2017 besedu s významným slovenským spisovateľom Jurajom Červenákom.

Stretnutie s týmto úspešným autorom historických románov a fantasy malo za cieľ priblížiť život a tvorbu, inšpiračné zdroje a každodenný život spisovateľa žiakom literárno-dramatického odboru ZUŠ. Páni učitelia sa tiež nedali dlho pozývať a pripravili si malé hudobné vstupy. Ľudku Klimkovú v piesni „Kočky“ od Zuzany Navarovej sprevádzal na klavíri Martin Jánošík, na akordeóne Jožko Chládek a na kachone Matúš Piatrov.

Po úvodnom predstavení vzácného hosťa, rodáka z neďalekých Vyhiň a dlhoročného Štiavničana, autora viac ako 30 diel vydávaných v češtine i slovenčine, nám Juraj Červenák porozprával o viacerých svojich dielach. Za všetky spomenieme cyklus Černokňažník, dvojdielny román Bivoj, trilógiu Bohatier, román Sekera z bronzu, rúno zo zlata, poviedky Z posvätnéj vody zrodenej, epická séria o protitureckých vojnách Dobrodružstvá kapitána Báthoryho, dobové detektívky Kapitán Stein a notár Barbarič, či romány Krv prvorodených, Ohnivé znamenie, Diabol v zrkadle, či príbeh odohrávajúci sa v Banskej Štiavnici Mŕtvy na Pekelnom vrchu. V rámci besedy sme sa dozvedeli odpovede na zvedavé otázky: „Čo alebo kto Juraja v detstve, či rannej mladosti inšpiroval? Či to boli konkrétne knihy, filmy, udalosti? Chvíľu sa diskusia viedla na

Juraj Červenák v ZUŠ FOTO ARCHÍV ZUŠ

tému, ako sa žánrovo vyprofiloval. Ako prechádzal od písania fantasy k historickým románom, či historickým detektívkam.

Zazneli aj ukážky z tvorby spisovateľa Juraja Červenáka a to z knihy „Legendy starého mesta“, ktoré predniesli žiačky LDO Žofia Lišaniková (kapitola „Blúdenie“) a Anna Mária Pokorná (kapitola „Trestná výprava“). Po otázkach: „Ako dlho trvá, kým román uzrie svetlo sveta“, či „Koľko času mu zaberie štúdium dobových reálií“, zaznela ďalšia pohodová pieseň „Jednou“ od skupiny Radúza. Keby existoval jednotný recept na to, ako byť úspešný v tejto literárnej oblasti, isto by nám Juraj prezradil aj svoje „tajomstvo úspechu“. To, čo by mal každý dobrý román, či fantasy príbeh obsahovať, aby bol pútavý, musí každý autor objaviť sám, často sa i učiť na vlastných chybách. I on musel postupne cibriť a často i redukovať výrazové prostriedky, aby sa stal príbeh pútavým a dobre čitateľným. Jediným je však i svojou znalosťou histórie a slovanských reálií a schopnosťou umiestňovania fiktívnych príbehov do reálneho prostredia. O kvalite jeho tvorby svedčia mnohé ocenenia. V roku 1999 vyhral súťaž o najlepšiu fantasy s poviedkou „Krvavý oheň, biely oheň“ z cyklu o Čiernom Roganovi a obdržal titul Nositeľ meča. Za najlepšiu poviedku roku 2003 získal cenu Istron (roganovka Z posvätnéj vody zrodenej) a vyhral v poviedkovej súťaži Raketa (poviedka z čias protitureckých bojov Hrdlozev). Za najlepšiu Českú a slovenskú knihu (knihy Černokňažník 2 a 3) získal v roku 2005 cenu Akadémie Science Fiction, Fantasy a Hororu.

V roku 2008 to bolo rovnaké ocene-

nie za knihu Bílá věž. Do tretice sa Juraj radoval z víťazstva v tejto kategórii v roku 2011 s knihou Ďabľova pevnosť.

Z rozprávania spisovateľa vyplynulo, že autor musí byť v prvom rade pracovitý a trpezlivý, tiež prísny sám na seba v udržiavaní denného režimu.

Dozvedeli sme sa i to, ako sa Juraj vyrovnával vo svojich literárnych začiatkoch s odbornou kritikou. Tiež to, ako ovplyvňuje vývoj technológií a internet jeho tvorbu. Priznal, že sú na jednej strane výborným nástrojom získavania informácií a lepšieho marketingového zviditeľňovania sa, ale i lákadlom, ktoré musí z času na čas obmedziť, aby nebol v tvorbe ničím rušený.

Éru fantasy reprezentovala ukážka z cyklu Černokňažník, ktorú nám pôsobivo predniesla veľká fanúšička fantasy a Juraja Červenáka zvlášť, dlhoročná pracovníčka Mestskej knižnice Biba Stanková. Práve ona sa ako málokto môže pochváliť, že prečítala všetky Jurajove diela.

Po krátkom naznačení, čo autor pripravuje v budúcnosti, nastal čas na naše poďakovanie za jeho čas, spomienky, inšpirácie a oduševnenie, s ktorým píše stále nové a nové diela. V čase, kedy Juraj pracoval na oddelení kultúry a v kine Akademik si vychutnával každý dobrý film, vystupoval na najvyššom poschodí Rubigallu len tak „náhodou“ „Padlášový výber“. A tak záverečná pieseň „Náhodou“ od tejto legendárnej štiavnickej kapely bola poctou nielen Jurajovi, ale i všetkým tvorivým a duchom bohatým ľuďom.

Irena Chovanová

Dohrávané 2. kolo jarnej časti

futbalovej prípravky U 11 Banskej Štiavnice

V dohrávanom 2. kole v utorok 23.5. sme privítali na domácom ihrisku futbalistov TJ PS Hliník nad Hronom.

Zápas so súperom, ktorému sme chceli oplatiť prehru 1:3 z jarnej časti súťaže. Celý zápas sa niesol v našej réžii a po dobrom výkone sa nám to nakoniec aj bez väčších problémov podarilo. Opäť sa strelecky presadila väčšina hráčov a už aj hráčok, čo je obrazom našej pestrej hry. „Chalani“ si z chuti zahráli. Avšak ešte musíme popracovať na samostatnosti, aby nehrali len na pokyn (pokrikovanie) trénera, ale chceli oni sami a používali pri tom svoje vlastné futbalové myslenie. Na druhej strane sú to ešte len deti, ale čo sa za mladi naučíš, ... FK Sitno Banská Štiavnica - TJ PS Hliník nad Hronom 13:2 (6:1)
Góly: Martin Dobák 4x, Dávid Pastier 4x, Andrej Farkaš 2x, Miroslav Dobák, Šimon Babiak, Emka Hanzlíková

6. kolo jarnej časti futbalovej prípravky

U 11 Banskej Štiavnice

V 5. kole sme mali voľno, a tak sme načerpali sily na zápas 6. kola, kedy sme 25.5. vycestovali za hráčmi z neďalekej Hodruše-Hámrov.

Postavenie v tabuľke naznačovalo vyrovnaný zápas a ešte sme aj nastúpili v oklieštenej zostave. Dvoch najstarších hráčov sme požičali mladším žiakom, pribudli nejaké zranenia a na zápas nastúpili 8 hráči aj s brankárom. Úvod zápasu nám vyšiel. Po dvoch rýchlych góloch sme sa dostali do vedenia, av-

šak chalani sa uspokojili, prestali sa hýbať a súper zacítil vidinu dobrého výsledku. Našťastie si náš ubolený brankár postavil dobre bránku, ktorej konštrukcia nám niekoľko krát pomohla po našich individuálnych chybách v zadných radoch. Vpredu bez pohybu, nápadu a nedôrazného zakončenia sme dosiahli z minima maximum. Po prvom slabšom výkone v jarnej časti sezóny sme napriek tomu so šťastím priniesli tri body.

OŠK Hodruša-Hámre - FK Sitno Banská Štiavnica 2:6 (1:3)

Góly: Samuel Hanzlík 3x, Miroslav Dobák, Samuel Matej Kočtúch, Tobiáš Truban

Najbližší program:

V 22. týždni nás opäť čaká nabitý program, v ktorom odohráme dva zápasy, 30.5. o 16:00 predohrávané posledné kolo z futbalistami Žarnovica a 1.6. taktiež doma o 16:00 s futbalistami z FK Vyhne. V sobotu 27.5. si ešte zmeriame sily so súpermi vyššieho rangu na turnaji v Dudinciach.

Pavel Hanzlík

Tabuľka Oblastné majstrovstvá U11 ObEZ ZH									
1	FK POHRONIE Žiar nad Hronom Dolná Ždaňa	12	11	0	1	131:12	33	15	0
2	MFK ŽARNOVICA	13	10	0	3	126:31	30	9	0
3	FK Sitno Banská Štiavnica	13	10	0	3	96:34	30	12	0
4	TJ PS Hliník nad Hronom	14	8	0	6	48:64	24	3	0
5	OŠK Hodruša - Hámre	14	7	0	7	48:42	21	0	0
6	TJ Baník Štiavnické Bane	13	5	1	7	58:79	16	-5	0
7	FK Vyhne	13	3	1	9	24:105	10	-8	0
8	MFK Nová Baňa	12	2	1	9	44:78	7	-11	0
9	MFK Nová Baňa B	12	0	1	11	10:140	1	-17	0

INZERCIA

inzercia

- Kameň a štrky pre múriky a základanie stavieb. Kameňolom Šobov B. Štiavnica, 0911 343 051
- Lacno - 150€ predám kočík 3-komb., pôvodná cena 500€, tel.č.: 0907 642 284

služby

- Poskytujem úvery, kontakt: 0911 436 534
- Kosím krovinnorezom a kosačkou, tel.č.: 0940 870 762

práca

- Stavebná firma v BŠ prijíma stavebných robotníkov, klampiarov, tesárov, murárov, omietačov, na práce v Banskej Štiavnici a okolí. Kontakt: 0944 410 636
- Dôchodkyňa hľadá brigádu na 4 hod. denne, kontakt: 0904 613 006
- Hľadáme šikovného barmana/barmanku do baru Archanjel. Ponúkame prácu v dobrom kolektíve, výhodný plat, nové skúsenosti. Kontakt: 0915 365 371

Inzerujte aj vy v Štiavnických novinách

O pohár mesta Handlová

V dňoch 20.-21. mája 2017 sa uskutočnili plavecké preteky žiakov kategórie „C“ O pohár mesta Handlová.

Súťaž o pohár mesta Handlová kategória „C“ sa zúčastnilo 29 plaveckých klubov. Zúčastnené kluby boli zo západoslovenskej oblasti, stredoslovenskej oblasti, východoslovenskej oblasti aj bratislavskej oblasti. Naším plavcom sa podarilo získať 7 medailí. Tri zlaté medaily a jednu striebornú si vyplával Patrik Holcz. Striebornú a bronzovú si vyplávala Stacy Chladná a jednu bronzovú Adam Buzalka. Blahoželáme našim šikovným plavcom a prinášame výsledky.

Žiaci:

Adam Buzalka (2007) – 11. 100m VS - 1:27.93; 5. 50m Z - 43.90; 3. 100m Z - 1:32.89; 7. 50m P - 49.63; 4. 100m P - 1:46.19; 4. 50m M - 47.17; 6. 100m M - 1:47.14; 5. 100m PP - 1:36.27; 4. 200m PP - 3:19.87;

Čamaj Ján (2010) – 6. 25m VS - 21.33; 5. 25m Z - 4. 25m P - 26.28; 4. 25m M - 26.75;

Holcz Patrik (2008) – 7. 100m VS - 1:34.39; 5. 200m VS - 3:24.98; 1. 50m Z - 44.46; 1. 100m Z - 1:38.69; 2. 100m M - 1:52.45; 6. 100m PP - 1:44.33; 1. 200m PP - 3:29.15;

Žiačky:

Celderová Kristína (2009) – 4. 25m VS - 19.65; 5. 25m Z - 23.57; 7. 25m P - 27.75; 10. 25m M - 27.84;

Chladná Stacy (2007) – 3. 50m P - 48.17; 2. 100m P - 1:45.06; 8. 50m M - 45.40; 5. 100m M - 1:45.22; 6. 100m PP - 1:36.42; 4. 200m PP - 3:24.62;

Hocková Alex (2007) – 30. 50m VS - 46.35; 36. 50m P - 57.82; 14. 50m M - 53.53; 24. 100m PP - 1:49.80;

Kašiarová Hana (2010) – 11. 25m VS - 23.53; 15. 25m Z - 28.18; 14. 25m P - 31.33; 11. 25m M - 29.51; Kašiarová Tatiana (2007) – 15. 50m P - 52.49; 5. 100m P - 1:46.18; 10. 50m M - 45.72; 6. 100m M - 1:46.14; 8. 100m PP - 1:38.05; 6. 200m PP - 3:27.47.

Legenda: VS- voľný spôsob, P- prsia, M- motýľ, Z- znak

PKBS

reality

■ Podkrovia, izolácie, drevené vikiere, stauplodne, podlahy, altánky. Kontakt: 0902 147 715

■ Staviam kamenné múry, klenby, podesty, cena 35,-Eur/m². Kontakt: 0902 147 715

■ Stavebné, murárske práce, bytové jadrá a iné. Info na: 0949 116 166, www.vasidomacimajstri.sk

■ Predám pozemok v BŠ časť Štefultov 3740m² a 345m² na výstavbu RD a chaty, tel.č.: 0940 870 762

Sociálna – Senior prepravná služba Banská Štiavnica

Pre seniorov a návštevníkov nemocnice. Pre seniorov a ZŤP. Pre ZŤP na invalidnom vozíku

0948 460 700

Pracovná doba:

Pondelok – Piatok 6:30 – 17:00

TOP TAXI

sme najlacnejší
nielen v meste, ale aj v širokom okolí.

Ste v našej firme vítaní!

Tel.: 0950 303 530, 0950 303 630

Obec Ilija vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž na predaj:

Hnuteľného majetku obce –
vojenská technika.
P-V3S PAD – 2 ks, P-V3S Válník – 1 ks
Elektrocentrála EC – 30KVA – 1 ks
Automobil UAZ – 469 – 1 ks
Príves za P-V3S – 1 ks

Bližšie informácie a podmienky verejnej
obchodnej súťaže sú zverejnené na úradnej
tabuľi obce a na www.obecilija.sk

U nás máte pizze už od **2,80 €**
a denné menu od **3,00 €**.
Rozvoz v Banskej Štiavnici
zdarma. Objednávky tel.č.:
045/6920202 alebo
online www.blackm.sk.

PROSPECT - ELEKTRO

Kammerhofská 2
Tel: 045 6921327

NAJŠIRŠÍ SORTIMENT
NAJLEPŠEJ ELEKTRONIKY

DENNE NOVÝ TOVAR
ZA STÁLE NIŽŠIE CENY

OBCHOD PLNÝ DARČEKOV

AKCIA:
K nákupu nad 99,-€
hodinky zdarma!

+ dovoz aj odvoz starých
výrobkov:
TV, chladničiek, pračiek, ...
zdarma

SERVIS ELEKTRONIKY

ZĽAVY až do 50%
UROBTE SI RADOSŤ
napríklad HD LED TV 32"
už od 199€

NÁKUP NA SPLÁTKY
AJ NA DŔCHODOK

BEZ NAVÝŠENIA CENY
A BEZ POPLATKU!

ZÍSKAJTE SPÄŤ 10% Z NÁKUPU

ELEKTROINŠTALAČNÝ MATERIÁL

PREDAJ - MONTÁŽE - SERVIS

Predajňa: Dolná 2, Banská Štiavnica (areál OPP)

PORUCHOVÁ SLUŽBA

0949 587 387 www.medulla.sk

Dolná 3, Banská Štiavnica

LEKÁREŇ SPRÁVNEJ VOĽBY

Najširší výber receptových a voľnopredajných liekov,
kozmetických prípravkov, výživových doplnkov pre
športovcov a VETERINÁRNYCH PRÍPRAVKOV

OTVORENÉ

pondelok - piatok

8:00 - 17:00

každú sobotu

8:00 - 12:00

tel.: 045/ 692 23 22

e-mail: lekarenhelios@gmail.comwww.lekarenhelios.sk

NAŠA PONUKA!!!

GinkoPrim MAX 60 tbl. len za 7,80,-€
obvyklá cena 11,20,-€

GinkoPrim Max
- vysoko kvalitný
extrakt z ginkga biloba
pre lepšiu mozgovú
aktivitu obohatený o
DMAE a magnézium

Beta karotén 15mg 50+10 len za 4,80,-€
obvyklá cena 8,60,-€

Betakarotén 15 mg PLUS
- vysoká dávka betakaroténu
obohatená o selen a biotín
- biotín podporuje zdravú
pokožku a vlasy

PIZZERIA - CAFE BAR U LENINA

Banská Štiavnica - Povrazník (areál pneuservisu Durpal)

Pozývame Vás do našej pizzerie
s novootvorenou LETNOU TERASOU

PIZZA na ohni

GRIL - každý piatok a sobota
18:00 - 22:00

ŽIVÁ HUDBA NA TERASE
- každý párny týždeň

Bližšie info: PIZZERIA-CAFE BAR
U LENINA

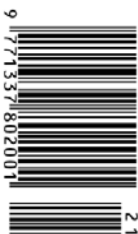
OBJEDNÁVKY:

0902 060 161

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

■ Týždenník Mesta Banská Štiavnica vychádza každý štvrtok, redakčná uzávierka je v pondelok do 14:00
■ redaktor: Mgr. Michal Kríž ■ redakčná rada: Mgr. Nadežda Babiaková, Ing. Ivana Ondrejmišková, Janka Bernáthová, Filip Golian, Ivan Beňo, Mgr. Ingrid Kosmeľová, Miroslava Luptáková ■ jazyková úprava: Katarína Kissová ■ sadzba a dizajn: Mgr. Mária Sisková ■ adresa redakcie: Mestský úrad Banská Štiavnica, oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie, Kammerhofská 1, Banská Štiavnica, tel.: 045 6949652, 0918 688 850, e-mail: michal.kriz@banskastiavnica.sk. Reg.č. SKP 27. Podávanie nov. zas. povolené OZ SsRP B.Bystrica č.j. 1167/94-PTP zo dňa 6.4.1994 ■ vydavateľ: Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, 969 24 Banská Štiavnica, IČO 00 320 501 ■ evidenčné číslo: EV 4429/11 ■ ISSN 1337-8023 ■ tlač: Nikara, Krupina ■ redakcia si vyhradzuje právo redakčného krátenia a úpravy rukopisov! Nevyžiadané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Akékoľvek preberanie, rozmnožovanie a ďalšie rozširovanie článkov, ich častí, výtvarných riešení a reklám bez predchádzajúceho písomného súhlasu redakcie je podľa Autorského zákona zakázané. Obsah článkov nemusí byť vždy totožný s názorom redakcie.

© Redakcia Štiavnických novín

21